



Eget förslag

§ 107

Kommunstyrelsen

2018-05-28

Kulturmiljöprogram för Haninge kommun 2018-2030

Kulturmiljöprogrammet har tagits fram av en styrgrupp bestående av förvaltningschefen för kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med ledamöter eller ersättare i kultur- och fritidsnämnden. Även en ledamot från stadsbyggnadsnämnden har ingått i denna styrgrupp. Stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott har dock beslutat att denne ledamot inte är utsedd av nämnden. Det finns i övrigt ingen information om hur denna politiska styrgrupp har tillsatts. Det är anmärkningsvärt att ett nämndöverskridande program med förslag till politiska riktlinjer som förutsätts beröra alla har styrts av en politisk styrgrupp utan något tydligt mandat.

De föreslagna målen och strategierna i programmet är ambitiösa och bedöms bidra till att öka kunskapen och tillgängligheten till kommunens kulturmiljöer och kulturarv. Vägledning för bedömningar vid framtagande av detaljplaner och avvägningar mellan det allmänna intresset och enskilda intressen görs dock inte. Om kulturmiljöprogrammet ska utgöra underlag för fysisk planering som inte bara pekar ut särskilt viktiga kulturmiljöer och förvaltningen av dessa, bör det kompletteras med riktlinjer om avvägningen mellan enskilda intressen och allmänna intressen som knyter an till mål och riktlinjer i översiktsplanen.

Haninges översiktsplan har en positiv syn på bebyggelseutveckling på landsbygden och i skärgården, där de flesta särskilt värdefulla kulturmiljöerna och riksintresset för kulturmiljön finns. Den enda politiska riktlinjen för Kulturmiljön anger att i samband med förändringar i bebyggd och obebyggd miljö beaktas kulturmiljö och särskild hänsyn tas till kulturhistoriska värden. Av målen och riktlinjerna i översiktsplanen framgår det att man inte vill förbjuda bebyggelse i kulturmiljöer. Eftersom framtagandet av ett kulturmiljöprogram också nämns i översiktsplanen bör riktlinjerna i detta program stödja och förtydliga översiktsplanens riktlinjer. Kulturmiljöprogrammet bör därför kompletteras med riktlinjer som kan utgöra generell vägledning vid hanteringen av enskilda bygglov och detaljplaner i områden som omfattas av områdesbeskrivningar eller riksintresse för kulturmiljön.

I annat fall riskerar utpekandet av särskilt värdefulla kulturmiljöer och framtagandet av områdesbestämmelser för dessa att ytterligare försvåra för enskilda kommuninvånare att använda sin mark.

Ett förtydligande av översiktsplanens riktlinjer skulle i hög grad bidra till större likabehandling i enskilda bygglovsärenden och detaljplaneärenden. Det finns också behov av att ta fram riktlinjer för hur kommunen kan kompensera för de stora ingrepp som en områdesbestämmelse eller detaljplan kan innebära för enskilda invånare, ingrepp som kan liknas vid en expropriation utan kompensation.

Vad gäller de föreslagna riktlinjerna så har vi följande synpunkter:

Strategi nummer 4 under målet Bevara är allt för generellt hållen. Kulturmiljöprogrammet bör peka ut förvaltningar och bolag som verkligen berörs. Att generellt ge i uppdrag att ta fram riktlinjer, rutiner, metoder och samarbeten är också ett mycket vagt uppdrag. Ett mer strukturerat arbete och planering efterfrågas.

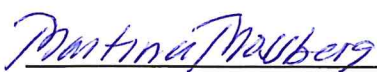
Strategi nummer 1 under målet Använda är i princip lika generell som målet. För läsaren kan det lätt uppfattas att många, men inte alla kulturmiljöer ska vara tillgängliga. Strategin bör peka ut vad kommunen bör fokusera sitt arbete på för att uppnå målet. Strategi nummer två under samma mål bör förklaras. Vad avses med lokaler för kommunala verksamheter? Avses även kulturmiljöer som inte ägs eller förvaltas av kommunen?

Strategi nummer 1 under målet utveckla behöver förtydligas. Vilka utvecklingsprocesser är det som avses?

Sammanfattningsvis anser vi att Kulturmiljöprogrammet med vissa undantag utgör ett bra underlag för tillgängliggörande, bevarande och utveckling av Haninges kulturmiljöer. Som underlag för avvägningar i den fysiska planeringen behöver programmet kompletteras. Då Kulturmiljöprogrammet ska vara förvaltningsövergripande anser vi att processen för framtagande utan något formellt beslut är anmärkningsvärd och att det fortsatta arbetet bör formaliseras genom utseende av politisk styrgrupp och arbetsgrupp. Den haltande sammansättningen i den befintliga informella styrgruppen bör vägas upp med fler ledamöter från stadsbyggnadsnämnden för att bättre ta tillvara på kulturmiljöprogrammets roll i den fysiska planeringen.

Förslag till beslut

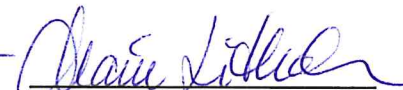
Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för ytterligare beredning, där stadsbyggnadsnämnden måste involveras i processen.



Martina Mossberg (M)



Tobias Hammarberg (L)



Marie Litholm (KD)